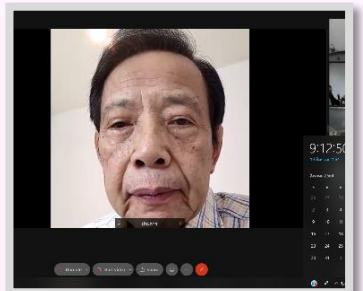
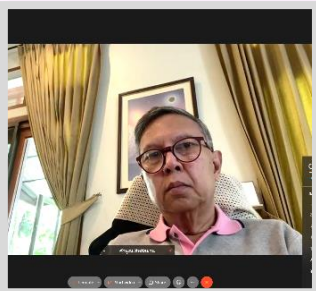

เอกสารข่าว

คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ
ฉบับที่ ๑๕/๒๕๖๔ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โปรแกรม Cisco Webex Meetings) โดยมี นายสุวัฒน์ ตันยวรรธนะ ประธานคณะกรรมการเป็นประธานการประชุม พิจารณารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในประเด็นสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิทธิชุมชนกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ สิทธิชุมชนกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยเชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุม

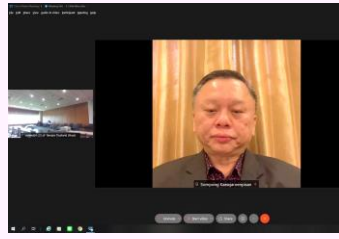
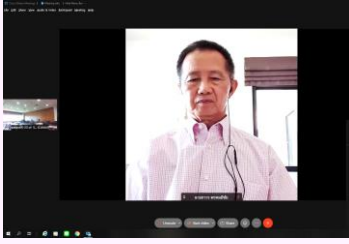

ตามที่คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ได้รับมอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยในการประชุมครั้งนี้เป็นการพิจารณารายงานการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนฯ ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในประเด็น สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิทธิชุมชนกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ สิทธิชุมชนกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ

โดยตามรายงานได้มีการประเมินสถานการณ์ว่า รัฐบาลมีนโยบายในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่เน้นความสำคัญของการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศและการป้องกันการบุกรุกการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่แต่เดิมสามารถอยู่ร่วมกับป่าและสามารถทำกินได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำในการถือครองที่ดินของประชาชน โดยการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรภายใต้การดำเนินการของ คทช.

แต่เห็นว่านโยบายดังกล่าวยังมีลักษณะเป็นนโยบายที่มุ่งจัดการทรัพยากรป่าไม้และที่ดิน โดยรัฐอนุญาตให้ประชาชนอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวอย่างจำกัด จึงยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของสิทธิชุมชนในการจัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

❖ **สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.)** คทช. มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และกำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน คือ การจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนผู้ยากไร้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการ ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายพื้นที่ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว จำนวน ๑,๐๗๑ พื้นที่ใน ๗๑ จังหวัด รวมทั้งได้มีการออกหนังสืออนุญาตให้แก่ประชาชนในแปลงรวมแล้ว และในพื้นที่ดังกล่าวได้มีการพัฒนาและส่งเสริมที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด โดยการดำเนินงานของ คทช. เป็นการกำหนดกรอบการดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

❖ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานฯ มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยในการดำเนินงานดังกล่าวได้ให้ความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน

❖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าที่ดินทำกินให้กับประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดพื้นที่ในการ

ให้สิทธิประชาชนในการอาศัยอยู่ชั่วคราวประมาณ ๔๒ ล้านไร่ กฎหมายดังกล่าวได้ให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิจากทรัพยากรธรรมชาติได้ และมีความมุ่งมั่นให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้อย่างแท้จริง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่า

โดยในการประชุมครั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้รับทราบข้อมูลความคืบหน้า และความก้าวหน้าการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกร และเข้าใจประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว และในขณะเดียวกัน ข้อมูลที่คณะอนุกรรมการได้รับทราบในการประชุมครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่จะนำไปแก้ไขปัญหาค่าที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยตามรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้

